

A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS FŐ BEVÉTELEI FEJEZET 2010. ÉVI KÖLTSÉGVETÉSE

1. CÍM: VÁLLALKOZÁSOK KÖLTSÉGVETÉSI BEFIZETÉSEI

1/1. ALCÍM: TÁRSASÁGI ADÓ

A társasági adót szabályozó törvény 2010. évtől hatályos módosítása szoros összefüggésben áll a társas vállalkozások különadójának megszüntetésével, mivel az utóbbi változtatásból származó költségvetési bevételkiesést részben a társasági adó alapjának szélesítése, illetőleg az általános adókulcs 3 százalékpontos emelése ellensúlyozza. Az adóalap-korrekciós tételek részleges megszüntetése hatására egyszerűsödik a társasági adó alapjának meghatározása.

A központi költségvetésnek a társasági adó címén 2010-ben 609,3 milliárd forint bevétele keletkezhet. A 2010. évre tervezett társaságiadó-bevétel 68,9 milliárd forinttal, 12,7%-kal több a 2009. évi költségvetési törvény által előirányzott összegnél. A GDP arányában kifejezett társaságiadó-bevétel 2010-ben 2,3% lehet.

A 2010. évtől hatályba lépő adómódosítások a költségvetés társasági adóból származó bevételét a következőképpen érintik:

milliárd forintban

Adóváltozások hatása összesen	+168
ebből:	
- az adóalap módosítása (beleértve az „adóparadicsomokba” áramló jövedelmek adóztatását is)	+71
- az általános adókulcs 16%-ról 19%-ra emelése	+97

A bevallott adózás előtti nyereség 2010-re tervezett összege 4988,2 milliárd forint, amelynek a 2009. évhez viszonyított 2%-os növekedése megegyezik a folyóéras GDP emelkedésével. A ténylegesen adózás alá vont jövedelem (pozitív társaságiadó-alap) 3417,9 milliárd forint lehet, a számított adó tervezett összege pedig 643,1 milliárd forint.

A fizetendő társasági adó meghatározásakor a vállalkozások több jogcímen csökkenthetik a számított adójukat. A bevallott (érvényesíthető) adókedvezményeknél 96 milliárd forint szerepel a 2010. évre vonatkozó tervben. Az adócsökkentésekkel mérsékelt, fizetendő társasági adó tervezett összege 544,5 milliárd forint. Az adózás előtti nyereség arányában kifejezett fizetendő társasági adó (átlagos adóterhelés) 2010-ben 10,9% lehet.

1/3. ALCÍM: HITELINTÉZETI JÁRADÉK

A hitelintézeti járadékból tervezett költségvetési bevétel 13 milliárd forint. A 2010. évre tervezett összeg megegyezik a 2009. évre előirányzott bevétellel.

1/5. ALCÍM: CÉGAUTÓADÓ

A 2009. évi évközi bevezetéssel hatályba lépett adónem bevételeinek alacsony teljesülésére tekintettel e jogcímen prognosztizálható 2010. évi bevétel - az előző évi előirányzattól 3 milliárd forinttal elmaradva - 24 milliárd forint.

1/6. ALCÍM: EGYSZERŰSÍTETT VÁLLALKOZÓI ADÓ

A 2010. évi költségvetés az egyszerűsített vállalkozói adó (eva) címén 182,6 milliárd forint adóbevétellel számol. A 2009. évi költségvetési törvényben előirányzott összeghez képest az adóbevétel 2010-ben 9,7 milliárd forinttal, 5,6%-kal növekedhet. A GDP arányában kifejezett eva-bevétel 2010-ben 0,7% lehet.

A 2010. évben az eva-nál lényeges szabályváltozást jelent az adómérték 25%-ról 30%-ra emelése.

A 2010. évre vonatkozó tervezés azzal számol, hogy az eva alanyainak (adóbevallást benyújtó adózók) száma 2010-ben lényegesen nem változik, kb. 97 ezer lesz. Az eva – adóbevallásban megjelenő – alapjának 2010. évre tervezett összege 613,1 milliárd forint, míg az arra – 30%-os adókulccsal – számított eva összege 183,9 milliárd forint.

1/7. ALCÍM: BÁNYAJÁRADÉK

A bányajáradék költségvetési bevétele 47 milliárd forintra tehető, amely az előző évektől eltérően két részből áll: ebből a hagyományosan bányajáradékként tervezett rész 22 milliárd forint, a lakossági gázár-kompensáció jövő évtől tervezett megszüntetése miatt itt szereplő összeg pedig 25 milliárd forint.

2010-ben azzal számolunk, hogy

- A kőolaj világpiaci ára a 75 USD/hordó szint körül stabilizálódik, a hazai termelés 1%-kal csökken.
- A földgáz import ára az év első felében enyhén növekszik, az év második felében pedig várhatóan stabilizálódik (az éves átlagár 65 Ft/m³ körül alakul). A kitermelés kis mértékben tovább csökken. A beharangozott makói gázmezők kitermelésével – azok rendkívül nagy kockázatai miatt, valamint az engedélyesek előrejelzései alapján – még nem számolunk.
- Az árfolyamok nem változnak jelentősen, az USD/HUF árfolyam 200 Ft körül alakul.
- A bányajáradék számítás és fizetés feltételei nem változnak.

A külfejtéssel termelt szilárd ásványi nyersanyagok területén (elsősorban az építőanyag- és az építőipar igényeinek megfelelően), valamint az egyéb szilárd és gáznemű nyersanyagok kitermelésénél az előrejelzések szerint lényeges változás nem prognosztizálható a bányajáradék-bevételekből.

1/8. ALCÍM: JÁTÉKADÓ

A 2010. évre játékadó címen összességében a központi kormányzat költségvetésében 73 milliárd forint tervezhető, amelynek jelentős része, 63 milliárd forint e fejezet bevételét képezi, a fennmaradó összeg a LXVII. fejezet bevételei között jelenik meg. A változás - mely szerint 2010. évtől az ötös lottóból befolyó játékadó 90%-a a

Nemzeti Kulturális Alap bevétele - a kulturális járulék megszűnése miatti átcsoportosítással magyarázható.

A szerencsejátékok forgalmát és így a játékadó-bevételt kizárólag a piacon történt jogszabályi változások, a kínálati oldal döntései, valamint a „szerencse” (halmozódások által megnövekedett játékkedv) befolyásolja. A 2010. évre jogszabály módosítás és a szerencsejáték piacon nagyobb átrendeződés nem várható. A bevételek 91%-át jelentő sorsolásos játékok és a pénznyerő automaták bevételei között arányeltolódás nem, vagy csak minimális mértékben várható.

1/9. ALCÍM: ÖKOADÓ

1/9/1. Energiaadó

A központi költségvetés energiaadóból 2010. évre tervezett bevétele 16,4 milliárd forintra, a GDP mintegy 0,06%-ára tehető. A 2010. évi prognózis, az előirányzatnál alacsonyabb bázisévi várható teljesülést alapul véve, egyrészt a szabályozás változás (adótételek növekedése) figyelembe vételével, másrészt a gazdasági teljesítmény csökkenésével arányosan csökkenő energia felhasználás feltételezése mellett készült. Az adóemelés önmagában mintegy 2,3 milliárd forinttal növeli az adóbevételeket. A további években a prognózis szabályozás változással nem számol, a várt bevételek a GDP változását követik.

1/9/2. Környezetterhelési díj

A környezetterhelési díj 2010. évi tervezete 9,5 milliárd forint. A fizetési kötelezettség az összes díj esetében 2009-ben elérte el a törvényi mérték 100%-át. A díjkedvezmény igénybevételére vonatkozó szabályok továbbra is érvényben vannak.

1/10. ALCÍM: EGYÉB BEFIZETÉSEK

Az egyéb befizetések 2010. évi előirányzata 32 milliárd forint, mely a bázis időszakhoz viszonyítva mintegy 3%-os növekedést jelent. A gazdálkodó szervezetek egyéb befizetéseinek döntő részét továbbra is az állami adóhatóság által beszedett bírságok, pótlékok teszik ki, de az előirányzat bevételeit képezi az adóalanyok által befizetett önellenőrzési pótlék, továbbá a vámhatóság által beszedett szankciók összegei is. A gazdálkodó szervezetek egyéb befizetései központi költségvetést megillető bevételi előirányzatának bázis időszakhoz viszonyított kismértékű változását egyrészt a jegybanki alapkamat várható csökkenése, másrészt a szankciós bevételek központi költségvetés és társadalombiztosítás pénzügyi alapjai közötti megosztása arányszámának – egymással ellentétes irányú hatásai – indokolják.

A gazdálkodó szervezetek egyéb befizetéseinek tervezése az előző évek tényadatai alapulvételével, az Európai Közösségek Bírósága – a C-74/08. számú ügyben hozott 2009. április 23-án kihirdetett ítéletében, illetőleg az Alkotmánybíróság 73/2009. (VII. 10.) AB határozata hatásainak prognosztizálásával, a jegybanki alapkamat mértéke várható csökkenésének, továbbá a jogszabályi környezet egyéb változásainak figyelembevételével történt. Az egyéb befizetések jogcímen belül a késedelmi pótlék és bírság bevételek képezik a legnagyobb tételeket, melyek összegszerűségét a méltányossági kérelmek alapján hozott döntések nagymértékben befolyásolhatják. Az utóbbi évek tendenciája azt mutatja, hogy – a gazdasági környezet függvényében –

egyre nő az állami adóhatóságokhoz benyújtott méltányossági kérelmek száma és a kérelmekkel érintett összegek is jelentősen emelkednek.

1/11. ALCÍM: ENERGETIKAI VÁLLALKOZÁSOK KÜLÖNADÓJA

A 2009. évtől az energiaellátó vállalkozásoknak két évig, utoljára 2010-ben külön jövedelemadót kell fizetniük. Az energiaellátók jövedelemadójából a 2010. évi költségvetés 20 milliárd forint bevétellel számol. A 2010. évre tervezett összeg 10 milliárd forinttal kevesebb a 2009. évre előirányzott bevételnél.

2. CÍM: FOGYASZTÁSHOZ KAPCSOLT ADÓK

2/1. ALCÍM: ÁLTALÁNOS FORGALMI ADÓ

Általános forgalmi adóból a központi költségvetés 2010. évre 2331,9 milliárd forint adóbevételt irányoz elő, amely a GDP arányában 8,9%-ra tehető, amely 9,2%-kal több az előző évinél.

2010. évben az áfa bevételek bővülését kisebb részt a makrogazdasági folyamatok változása, nagyobb részt pedig a 2009. évi áfa kulcs változások áthúzódó hatásaként jelentkező átlagos áfa kulcs emelkedés determinálja. A prognózis a gazdaság további enyhe visszaesését vetíti előre 2010-re. A gazdasági növekedés összetevői közül csak részben ellensúlyozza a külkereskedelem mérsékelt bővülése és a beruházások visszafogott növekedése a fogyasztás volumenének további csökkenését. Ugyanakkor az áfa bevételek legnagyobb forrását jelentő folyóáras vásárolt fogyasztás esetében növekedés várható, bár ez az emelkedés elmarad a GDP folyóáras bővülési ütemétől. A folyóáras vásárolt fogyasztás növekedését a gazdasági visszaesés idején viszonylag magasnak számító 4,1%-os fogyasztói árszínvonal-emelkedés, illetve a munka csökkenő adó- és járulékterhei egyaránt támogatják. A lakossági beruházások utáni áfa bevételek a normál áfa kulcs növekedése és a reálkeresetek emelkedésének megfelelően stabil ütemben bővízhetnek. Az egyéb vásárlások – ezen belül is kiemelten kezelve az államháztartás folyó termelő felhasználása és beruházásai után keletkező áfa bevételeket – a takarékosabb államháztartási követelmények, valamint a közösségi fogyasztás volumenének csökkenése és az infláció eredményeként folyóáron csak mérsékeltten növekedhetnek, de a szintén magasabb átlagos áfa kulcs következtében az ebből származó áfa bevétel ennél dinamikusabban emelkedhet.

A makrogazdasági folyamatokon túlmenően a 2009. évközi áfa mérték változások áthúzódó hatása jelentősen hozzájárul a 2010. évi áfa bevételek növekedéséhez. Éves szinten statikusan számolva és a többi tényező változatlanságát feltételezve mintegy 350 milliárd forint az ebből adódó kihatás. A 2010. évi áfa bevételek bázishoz képesti emelkedését az is erősíti, hogy a C-74/08 ún. Parat ügyben született európai bírósági ítélet miatt egyszeri többlet áfa visszautalás történt 2009 során, amely csökkentette a bázist. Az import áfa szabályozás változása következtében kibővült önadózói kör miatt körülbelül 2-3 milliárd forint pénzforgalmi áthúzódás is adódhat 2009-ről 2010-re.

A közösségi jogharmonizációs intézkedések közül az összesítő nyilatkozat időkereteinek lerövidülése hozzájárulhat a határon átnyúló ügyletekhez kapcsolódó adócsalások visszaszorításához. Az adóbeszedés hatékonyságának növelése okán így a 2010. évi előirányzat 10 milliárd forint többlet áfa bevétellel számol.

2/2. ALCÍM: JÖVEDÉKI ADÓ

Jövedéki adó tekintetében a 2010. évi várható költségvetési bevétel 892,9 milliárd forintnak, azaz a GDP mintegy 3,4%-ának felel meg. A prognózis a bázishoz képest 62,9 milliárd forinttal, 7,6%-kal magasabb. A növekmény a jövedéki adóemelések, valamint a fogyasztási volumen várható csökkenésének eredőjeként adódik. A makropálya szerinti GDP volumen, illetve háztartási fogyasztási volumen csökkenés mértékén túlmenően a jövedéki termékkörben a jelentős jövedéki adóemelések miatt további fogyasztás csökkenéssel számoltunk, valamint figyelembe vettük az adóemelést megelőzően várható készletezést.

Az összes bevételnek közel 60%-át teszi ki az üzemanyagok utáni jövedéki adó. A jövedéki adó 2010. évi emelése önmagában a benzin esetében 16 milliárd forint, a gázolajnál 17,5 milliárd forint többletbevételt eredményezhet, emellett a 2009. júliusi jövedéki adóemelés 2010. évre áthúzódó hatása eredményeképpen az üzemanyagok esetében a bázishoz képest további összesen 14,5 milliárd forint többletbevétel keletkezhet. A trendnek megfelelően, a gázolaj utáni bevételek részesedése várhatóan 2010. évben is növekszik, becslésünk szerint 43%-ról 44%-ra. A gázolaj utáni jövedéki adó ugyan kisebb mértékben emelkedik, mint a benzin esetében, azonban a volumenek a gázolaj esetében várhatóan viszonylag kedvezőbben alakulnak. Ugyanakkor a gazdasági alapfolyamatok, valamint az adó- és áremelések hatására mindkét üzemanyag típusból a volumenek csökkenésére számítunk (átlag 3,5%).

A dohánytermékek után a jövedéki adóbevételek kb. 30%-a keletkezik. A dohánytermékeken belül a cigaretta után folyik be a bevételek 93%-a. A jövedéki adó 2010. évi emelése önmagában mintegy 10 milliárd forint többletbevételt eredményezhet, emellett a 2009. júliusi jövedéki adóemelés 2010. évre áthúzódó hatása eredményeképpen a bázishoz képest további csaknem 7,5 milliárd forint többletbevétel keletkezhet. A költségvetési bevételek tervezésekor a cigaretta piac bizonytalansága miatt a fokozott óvatosság elvét követtük. Mivel a dohánytermékek adóterhelése a jövedéki termékkörön belül a legmagasabb (áfát is beleszámítva 75% körüli), ezért az adóemelések ebben a termékkörben válthatják ki a legnagyobb forgalom visszaesést. A cigaretta esetében 7%-os, az egyéb fogyasztási dohányok esetében ennél mérsékeltebb forgalomcsökkenéssel számoltunk, mely figyelembe veszi az adóemelések miatti készletezés becsült hatását is. 2010-ben az adóemelések hatására a cigaretta ára a legkeresettebb árkategóriában a bázisidőszakhoz képest 10%-ot meghaladó mértékben növekedhet.

Az egyéb termékek (döntően alkoholok) utáni jövedéki adóbevételek az összes bevétel mintegy 10%-át teszik ki. Ezen belül a sör és a tömény szesz (alkoholtermék) után keletkezik a bevételek 95%-a. A jövedéki adó 2010. évi emelése az alkoholok esetében önmagában mintegy 5 milliárd forint többletbevételt eredményezhet, emellett a 2009 júliusi jövedéki adóemelés 2010. évre áthúzódó hatása eredményeképpen a bázishoz képest további csaknem 2 milliárd forint többletbevétel keletkezhet. Az alkoholok gyenge bázisévi forgalmát, valamint az adóemelések várható további forgalomcsökkentő hatását figyelembe véve ugyanakkor 2010. évben a volumenek jelentősebb, átlagosan mintegy 5%-os csökkenésével számolunk (a sör esetében ennél nagyobb, alkoholtermék esetében ennél kisebb mértékű csökkenéssel kalkulálunk), melyek a várható bevételek csökkenését eredményezik.

2/3. ALCÍM: REGISZTRÁCIÓS ADÓ

A költségvetés 2010. évre tervezett regisztrációs adóbevétele 39,3 milliárd forint, mely a GDP 0,1%-ának felel meg. 2010. évben a már eleve rendkívül alacsony bázishoz képest nem számoltunk jelentősebb forgalomcsökkenéssel. A bázisévben ez idáig tapasztalt csökkenési ütem vélhetően már az év utolsó hónapjaiban mérséklődik, amint elérjük azokat a hónapokat, amelyeket a múlt év végén eszkalálódó gazdasági válság már komolyabban érintett.

A bázisévben kibontakozó trendek alapján a korábbiakhoz képest a forgalomba helyezett gépkocsik adókatégoriák szerinti megoszlásának átrendeződésével számolunk. A gazdasági válság a kisautókat érinti reletíve legkedvezőtlenebbül, így a korábban legtöbb bevételt biztosító 2. adókatégoria (1101-1400 cm³-es Otto-, illetve 1301-1500 cm³-es Diesel motorral rendelkező gépkocsik) jelentősebb visszaszorulásával a 4. adókatégoriába tartozó (1601-1800 cm³-es Otto-, illetve 1801-2000 cm³-es Diesel motorral felszerelt) gépjárművek hozhatják a legtöbb adóbevételt.

3. CÍM: LAKOSSÁG KÖLTSÉGVETÉSI BEFIZETÉSEI

3/1. ALCÍM: SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓ

A személyi jövedelemadó 2010. évtől hatályba lépő módosítása elsősorban az adóterhelés csökkentését (az adótábla sávhatárának emelése, az adókulcsok csökkentése) és az adóbázis szélesítését (például az adókedvezmények, -mentességek megszüntetése) célozza.

A központi költségvetés személyi jövedelemadóból 2010-re tervezett bevétele 1881,1 milliárd forint. Ez a bevétel 181,3 milliárd forinttal, 8,8%-kal kevesebb a 2009. évi költségvetési törvény által előírányzott bevételnél. Az adóbevétel GDP-hez viszonyított aránya a tervek szerint 2010-ben 7,2% lehet.

A 2010. évtől hatályba lépő adómódosítások a költségvetés személyi jövedelemadóból származó bevételét a következőképpen érintik:

milliárd forintban

Adóváltozások hatása összesen	-130
ebből:	
- a munkáltatói (kifizetői) járulékok, egészségügyi hozzájárulás adóalapba történő beszámítása, az adótábla módosítása	-207
- egyes adómentes juttatások adókötelessé tétele	+74
- az adókedvezmények többségének megszüntetése	+3

Az előzőek mellett kiemelendő, hogy egyes családi támogatások, például a családi pótlék 2009. szeptembertől adóterhet nem viselő járandóságként adóznak, amely módosítás 2010-ben 30 milliárd forintos költségvetési bevételt eredményez.

A 2010. évre vonatkozó tervezés azzal számol, hogy a nemzetgazdasági szintű bér- és keresettömeg 1,4%-kal emelkedik. Az összevontan adózó jövedelmek 2010. évre tervezett összege 9567,3 milliárd forint, míg az összevont adóalap tervezett összege

11 537,1 milliárd forint, amely már tartalmazza azon, 2010. évtől megvalósuló szabályváltozást, hogy a munkáltatók (kifizetők) által fizetendő járulékok és egészségügyi hozzájárulás az adóalap részét képezi. Az összevont adóalapra az adótábla szerint számított adó tervezett összege 2264,8 milliárd forint. A számított adót ténylegesen csökkentő adómérséklések, adókedvezmények összege a 2010. évre 782,3 milliárd forintra becsülhető. A kedvezmények levonása utáni, a visszafizetendő adócsökkentéseket is tartalmazó, összevont adóalap utáni adó tervezett összege 1482,4 milliárd forint. A nemzetgazdasági szintű átlagos adóterhelés a 2010. évben az összevontan adózó jövedelmek arányában 15,3%, míg az összevont adóalap arányában 12,7% lehet.

Az elkülönülten adózó jövedelmek után 2010-ben 156,7 milliárd forint bevallott adóbevételt lehet tervezni. A kifizetők – például a természetbeni juttatások után –, a társasházak által bevallott személyi jövedelemadó 2010-re tervezett összege 249,3 milliárd forint.

A valamennyi tételt tartalmazó személyi jövedelemadó bevallott összege 2010-ben 1875,1 milliárd forint lehet.

3/2. ALCÍM: EGYÉB LAKOSSÁGI ADÓK

Az egyéb lakossági bevételek a bérfőzési szeszdóból és egyéb vámbefizetések utólagos elszámolásából származó befizetéseket tartalmazzák, amelynek összege az 5,8 milliárd forint. 2010. évben – az alkoholok jövedéki adóemelésével összhangban – a bérfőzési szeszdó 10%-kal emelkedik. Ezzel együtt viszont a gyümölcsstermés a tárgyévben akár kedvezőtlenebbül is alakulhat, ezért az óvatosság elvének szem előtt tartásával az adóbevételek bázishoz mért növekedésével nem számolunk.

3/3. ALCÍM: MAGÁNSZEMÉLYEK KÜLÖNADÓJA

Az élők munkaterhek csökkentése keretében és figyelemmel a társas vállalkozásokat terhelő különadó hatályon kívül helyezésére a 2010. évtől megszűnik a magánszemélyek (beleértve az egyéni vállalkozókat is) által fizetendő különadó. Az évek közötti pénzforgalmi áthúzódások miatt a magánszemélyek különadójából 2010. évre tervezett költségvetési bevétel 4,3 milliárd forint.

3/4. ALCÍM: LAKOSSÁGI ILLETÉKEK

A törvényjavaslat az önkormányzatokat és a központi költségvetést együttesen megillető illetékbevételt 169 milliárd forintban rögzíti, ami 2009. évi előirányzatnál 21,4 milliárd forinttal kisebb. Az állami adóhatóság által beszedett illetékből a központi költségvetést és az önkormányzatokat 2010. évben megillető bevétel megosztása változatlan elvek szerint történik (megosztás 50-50%, azonban 4%-nyi rész a fővárosi, 8,5% a megyei és megyei jogú városi önkormányzati bevételből kerül továbbra is az illetékbeszedés költsége jogcímén visszatartásra). Az összbevétel központi költségvetési és önkormányzati megosztása tehát – a már hivatkozott megosztási szabály és a költségekre visszatartott arány alapján – 110 milliárd forint, illetve 59 milliárd forint. A központi költségvetés 2010. évi illeték-bevételi előirányzata a 2009. évi előirányzathoz képest 18,4 milliárd forinttal lesz kevesebb.

Az állami adóhatóság által beszedett illetékbevétel 2009. évhez képest bekövetkező csökkenését alapvetően a jogszabályi környezet, konkrétan az illetéktörvény 2010-től

hatályos változása határozza meg. A jogszabályi változás hatása (jelentős bevételecsökkenéssel jár az illetékmértékek csökkentése, amelyet csak részben kompenzál az ingatlanvagyonnal rendelkező társaságok vagyoni betétjének illetékezés alá vonása) elsősorban a visszterhes ingatlanszerzést terhelő illetékbevéletnél érhető tetten, melynek hatására ebből az illetéknemből 99 milliárd forint várható. Ez 15,1 milliárd forinttal kevesebb a 2009. évi előirányzatnál. A 2008-2009. évi tapasztalati adatokból kiindulva a visszterhes gépjárműszerzésből 23 milliárd forint, az öröklést terhelő illetékből 1,5 milliárd forint, ajándékozást terhelő illetékből 2,5 milliárd forint bevétel tervezhető. Az államigazgatási és bírósági eljárásokat terhelő illetékből származó bevétel várhatóan 43 milliárd forint összegben teljesül.

3/5. ALCÍM: EGYES VAGYONTÁRGYAK ADÓJA

A nagy értékű ingatlanokat és a többedik lakást terhelő adóból elviekben, maximum 61,9 milliárd forint bevétel származhatna a becsléshez felépített modell alapján, amelyet csökkent a törvényi mentességek, kedvezmények rendszere. Figyelembe veendő az is, hogy többedik ingatlan esetén nem jellemző a kizárólagos tulajdon, az ingatlanok forgalmi értéke jelentős mértékben csökkent a gazdasági válság következtében, továbbá az adózók adózási hajlandósága is romlott (cégaadó esetén szembevetendő ez a jelenség). Mindezeket összegezve 49 milliárd forint bevételre lehet számítani.

A vízi járművek lajstromából közvetlen adatgyűjtésre nincs mód. Bevételebecslésre jelenleg csak érintett szakértők bevonásával került sor. Magyarországon – a szakértő becslése szerint – kb. 10 000 vízi járművet regisztráltak, melyből kb. 1000 db az adriai kikötőkben állomásozik. Ezen túlmenően nehezen becsülhető, hogy hány – magyar illetőségű személy tulajdonában lévő, tehát adóköteles – vízi jármű nincs magyarországi lajstromban, valamint a nem lajstromköteles motoros vízi sporteszközök (pl. jet-ski) száma. A törvény ugyanakkor a kisebb vízi járműveket eleve nem tekinti adótárgynak, másfelől teljes körű mentességet ír elő az üzleti célú vízi járművekre. Mindent összevetve 2010. évi várható bevétel legfeljebb 100 millió forint lehet.

A légi járművek adója a jármű maximális felszálló-tömegén alapul. A légi járművek lajstromában mindössze 1570 járművet tartanak nyilván. Ezen túlmenően számos kisebb légi jármű (siklóernyő) van magyar tulajdonban. A törvény azonban számos mentességet (pl. az üzleti célra szolgáló légi járművek mentessége) tartalmaz, így az ebből adónemben maximálisan 50 millió forint származhat.

A 125 kW teljesítményt elérő vagy meghaladó hajtómotorral rendelkező személygépkocsik a személygépkocsi-állomány 2,5%-át teszik ki. A gépjárműadó levonhatóságát is figyelembe véve ezen járművek adóztatása 1 milliárd forint bevételt eredményezhet.

Mindezek összegzése alapján a nagy értékű vagyontárgyak adóztatásából 2010. évben várhatóan mintegy 50 milliárd forint bevétele származhat a központi költségvetésnek.

4. CÍM: EGYÉB KÖLTSÉGVETÉSI BEVÉTELEK

4/1. ALCÍM: VEGYES BEVÉTELEK

Vegyes bevételek címen a központi költségvetés a 2010. évre 6,8 milliárd forint bevételt tervezett.

A korábban beváltott állami kezességekből és viszontgaranciákból várható 1,7 milliárd forintos megtérülés zömében a Hitelgarancia Zrt. befizetéseiből adódik. Az egyéb vegyes bevételek 5,1 milliárd forintos előirányzata többek között az önkormányzatok által jogtalanul igénybevett támogatások utáni kamattérítésekből, a felszámolásokból származó bevételekből, valamint a kezességvállalási díjakból tevődik össze. A kezesi díjbevételek az MFB Zrt. által meghirdetett hitelprogram, valamint a lakásvásárláshoz vállalt állami készfizető kezességek (ún. „fészekrakó” program, közszféra lakáshitelei) utáni befizetésekből származnak.

Az Áht. 26. § (4) bekezdése értelmében az egyéb bevételek között kerül majd elszámolásra az általános tartalék terhére elszámolási, valamint visszatérítési kötelezettséggel nyújtandó támogatások visszafizetett összege is.

5. CÍM: KÖLTSÉGVETÉSI BEFIZETÉSEK

5/1. ALCÍM: KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEK BEFIZETÉSEI

A központi költségvetési szervek befizetési kötelezettségeinek 2010. évi tervezett összege 23,2 milliárd forint az alábbi jogcímenek:

- kizárólag saját bevételből gazdálkodó – a költségvetési törvényben meghatározott – intézmények tételesen megadott összegű befizetése (lényegében szinten marad);
- szabálysértési helyszíni bírság;
- a központi költségvetési szervek vállalkozási tevékenységből keletkező nyeresége – a társasági adó általános mértékével megegyező – 19%-ának befizetése.

5/2. ALCÍM: HELYI ÖNKORMÁNYZATOK BEFIZETÉSEI

A helyi önkormányzatok befizetéseiből 2010. évben 9,5 milliárd forint bevétel várható a központi költségvetésben. E befizetések a helyi önkormányzatok előző évi zárszámadásával, illetve a zárszámadási törvényben az Állami Számvevőszék megállapításaival kapcsolatos visszafizetésekből, továbbá a Kincstár felülvizsgálata során (a normatív állami hozzájárulások és támogatások tervezésével, valamint a központosított, ill. a címzett és céltámogatások elszámolásával összefüggésben) megállapított, jogtalanul igényelt és felhasznált támogatások visszafizetéséből származnak. Itt szerepel a helyi önkormányzatok és költségvetési szerveik vállalkozási tevékenységből származó eredmény elszámolása során keletkezett befizetési kötelezettségeiből származó bevétel is, figyelemmel az alaptevékenység ellátásához felhasznált részre.

5/3. ALCÍM: ELKÜLÖNÍTETT ÁLLAMI PÉNZALAPOK BEFIZETÉSEI

A Munkaerőpiaci Alap 8 milliárd forint befizetést teljesít, ezzel járul hozzá a közcélú munkavégzés járulékainak finanszírozásához.

7. CÍM: UNIÓS ELSZÁMOLÁSOK

7/2. ALCÍM: VÁMBESZEDÉSI KÖLTSÉG MEGTÉRÍTÉSE

Az Európai Unió tagállamaként hazánk egyben a vámunió tagja is, aminek következtében a Magyarországon vámkezelt árukból származó vámbevétel az Európai Unió költségvetési bevételeinek minősül. Mivel a beszedést a tagállamok vámhatóságai végzik el, ezért a 2007/436/EK, Euratom tanácsi határozat értelmében a felmerült költségek megtérítésére a tagországok a beszedett vám 25%-ának megtartására jogosultak. A vámbeszedési költség címén hazánkat megillető összeg a magyar költségvetés bevételeként kerül elszámolásra.

A bevételként realizálható összeg mértékét befolyásolja az, hogy a Modernizált Vámkódexben megjelenő központi vámkezelés a közösségi végrehajtási rendelet módosításával 2009-től a több tagállamra kiterjedő engedélyezés (ún. egységes engedély) alkalmazásával a helyi vámeljáráásokra is vonatkozik. Ennek eredményeként az áruk szabad forgalomba bocsátásakor a gazdálkodót a székhelye szerinti vámhivatal felügyeli, s mivel a vámkezelést a gazdálkodó végzi saját könyvelésbe vétellel, főszabály szerint a vámbevétel is a székhely szerinti tagállamban realizálódik. Az áruk beléptetését és a biztonsági ellenőrzést végző vámhatóságoknál felmerült költségek finanszírozása érdekében azonban a tagállamok 2009 tavaszán többoldalú nemzetközi megállapodást fogadtak el a saját források nemzeti részének a közreműködő (a székhely szerinti és a beléptető) tagországok közötti fele-fele részben történő megosztásáról. Az egyezmény magyar jogrendbe történő illesztése törvényi felhatalmazás alapján történt.

Az új szabályozás hatására, valamint a jelenlegi magyar kereskedelmi folyamatok és sajátosságok (a magyar átlagvám alacsonyabb a közösségi átlagvámnál) figyelembe vételével 2010-ben a magyar vámterületen realizálódó vám csökkenése várható. A fent jelzett hatásokat és a forgalom értékének enyhe emelkedését alapul véve ezen a címen 7,2 milliárd forint bevétel prognosztizálható.

7/3. ALCÍM: CUKORÁGAZATI HOZZÁJÁRULÁS BESZEDÉSI KÖLTSÉG MEGTÉRÍTÉSE

Az Unió költségvetését illetik a cukorágazat piacának közös szervezése keretein belül nyújtott hozzájárulások is, melyet a cukor-, az izoglükóz- és az inulin-gyártók teljesítenek. A vonatkozó uniós szabályok megváltozása miatt a gyártók ma már nem cukor, izoglükóz- és inulin-illetékeket, hanem a cukor- és izoglükóz kvótákhoz igazodó termelési díjat fizetnek. A termelési díj beszedése a tagállamokra delegált feladat, akik a beszedéssel járó költségek fedezetére a 2007/436/EK, Euratom tanácsi határozat értelmében a beszedett díjak 25%-ának megtartására jogosultak. Ezen jogcímen Magyarországot 2010-ben 176,0 millió forint illeti meg.

7/4 ALCÍM: UNIÓS TÁMOGATÁSOK UTÓLAGOS MEGTÉRÜLÉSE

A vonatkozó európai uniós jogszabályok alapján egyes európai uniós támogatási programok pénzügyi lezárására speciális szabályok vonatkoznak. Ezen szabályoknak megfelelően valamely támogatás tekintetében teljesített kifizetések együttes összege nem haladhatja meg az Európai Unió pénzügyi alapjaiból a szóban forgó támogatáshoz nyújtott hozzájárulás 80-95%-át. Ennek megfelelően az ún. záró kifizetésre a program

egészére vonatkozó pénzügyi elszámolás, az annak végrehajtásáról szóló záró beszámoló benyújtását és a Bizottság által történő elfogadását követően kerülhet csak sor, ami több hónapot, vagy – a „régik tagállamok” tapasztalatai alapján – akár több évet is igénybe vehet. A program lezárásához, a megítélt támogatások utolsó részleteinek kedvezményezetteknek történő kifizetéséhez szükséges – a teljes közösségi támogatási keret legalább 5%-át kitevő – összeget ezért hazai költségvetési forrásból kell megelőlegezni. A 7/4 alcímen szereplő összeg egy része az így megelőlegezett közösségi forrás visszatérülése az Európai Uniótól, ami a központi költségvetés központosított bevételeit képezi. 2011-2012-ben a 2009-ben lezáruló I. Nemzeti Fejlesztési Terv és a közösségi kezdeményezések keretében felhasználható közösségi források utolsó 5%-ának megtérítése várható, amelynek összegei az említett években összesen 28 213,8 millió forintot tesznek ki. A Kohéziós Alap támogatásával megvalósuló projektek utolsó részleteinek megtérülése szerint prognosztizált bevételek 2010-ben 3451,1 millió forintot jelent.

Dr. Oszkó Péter
pénzügyminiszter